

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ 10

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปี พ.ศ. 2538 - 2541 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้ดำเนินการผสมพันธุ์ปทุมมา ระหว่าง บัวขาวใหญ่ (กระเจียวขาว) (*Curcuma thorelii*) (แม่พันธุ์) กับ ปทุมรัตน์ (กระเจียวบัว) (*C. sparganifolia*) (พ่อพันธุ์) และในปี พ.ศ. 2545 - 2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงาม คือ ลูกผสมปทุมมาพันธุ์เชียงรายซีเอฟ 10

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ลูกผสมปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma (thorelii X sparganifolia)* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก/หัว ส่วนของราก รากเป็นระบบรากฝอย มี 2 แบบ คือ รากหาอาหารและรากสะสมอาหาร (storage root) รากสะสมอาหารจะมีลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร ส่วนของลำต้นใต้ดิน ลำต้นใต้ดิน (rhizome) มีลักษณะเป็นเหง้า ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร โดยเหง้าจะแตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวมีขนาดประมาณ 2.0 - 2.5 เซนติเมตร หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม ตุ่มน้ำสีน้ำตาลอ่อน

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นส่วนของลำต้นเทียม (pseudostem) ที่เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ต้นขนาดปานกลาง ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ ประมาณ 60 - 85 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 30 - 40 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว รูปใบหอก มีประมาณ 3 - 4 ใบ กว้าง 6 - 7 เซนติเมตร ยาว 25 - 30 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม สีเขียว สีโคนกาบฉาบสีน้ำตาลแดง ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว ใบแผ่ตั้ง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลด (spike) แทงออกกลางลำต้นเทียม ช่อดอกอยู่ต่ำกว่าใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6 - 7 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 40 - 55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านดอก 0.4 - 0.6 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 8.5 - 9 เซนติเมตร

ใบประดับ (bract) ส่วนบนสีขาว โคนใบออกชมพูเรื่อ ๆ ปลายใบประดับแผ่ออก มี
ประมาณ 12 - 15 ใบ ใบประดับส่วนล่างสีขาว ปลายใบขลิบเขียว มีประมาณ 9 - 11 ใบ
ดอกจริง มีขนาดกว้าง 0.8 - 0.9 เซนติเมตร ยาว 2.5 - 2.7 เซนติเมตร อยู่ในซอกใบ
ประดับส่วนล่าง สีขาว ปลายกลีบแต้มสีม่วงแดง กลีบดอก 1 กลีบ เปลี่ยนรูปเป็นกลีบ
ปาก ปลายกลีบสีม่วงแดง สันปากสีแดง โคนกลีบสีขาว

ผล/เมล็ด

ไม่มี (ดอกเป็นหมันไม่ติดผล) ไม่มีเมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกจนถึงระยะออกดอกใช้เวลาประมาณ 49 - 72 วัน
2. เมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ เริ่มแทงช่อดอก
3. การแตกหน่อใหม่ดี จำนวนดอก/กอ 3 - 4 ดอก

ลักษณะเด่น

1. ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง กลีบดอกหนา ออกดอกเร็ว เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก
2. อายุปักแจกันนานประมาณ 8 วัน และอายุการใช้งานนาน 4 สัปดาห์หลังออกดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 10